

The kalantar Complex in Tabriz

Sahar ataei azar^{1*}, seyed mohammad beheshti²
Islamic Azad University south Tehran Branch, sahar.aazar@gmail.com
President of the Institute of Cultural Heritage, Handicrafts and Tourism

Abstract

The Kalantar Complex is located in east Tabriz City in the old alley of Baghmisheh which its current name is Beilankooch alley. The remaining or recognized segments of this complex include: Kalantar Bazar, interior and exterior gardens, Kalantar public bath, Kalantar private bath, Kalantar mosque, interior constructions and its belongings as well as Kalantar exterior palace. Some sections of interior garden along with interior constructions plus the private bath and parts of the exterior garden and palace in addition to the Kalantar mosque still have been remained. The Kalantar bazar and public bath have been thoroughly demolished. During surveys on Tabriz's historical maps along with the interviews with local residents the locations of bazar and public bath have been recognized. Also, some studies have been done on the exterior garden and remaining palace. Exterior garden of Kalantar is a part of the old garden which currently is located in the western side of the garden in detached form. The garden just like the other garden of Qajar era has been affected by the European garden design. This can be obviously seen in the water color painting of the remaining garden and palace in the Qajar era. The exterior palace of the garden presently is situated in the north west of the exterior garden. Although the palace had been modified in comparisons with the picture from Qajar era, the construction is still healthy. The Kalantar palace has been influenced by western architecture just like the Kalantar garden which we can see European's features in the most parts of it.

Keywords: complex, Qajar, Kalantar.

مجموعه قاجاری کلانتر در تبریز

سحر عطائی آذر^{۱*}، سید محمد بهشتی شیرازی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مرمت و احیاء بناها و بافت های تاریخی دانشگاه آزاد تهران مرکزی، (sahar.aazar@gmail.com)

۲- ریاست پژوهشگاه سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، (nedaravar@yahoo.com)

چکیده

مجموعه کلانتر واقع در شرق تبریز و در محله قدیمی باغمیشه و محله فعلی بیلانکوه است. قسمت هایی که تا کنون از این مجموعه برجای مانده و یا شناسایی شده اند شامل: بازارچه کلانتر، باغ اندرونی کلانتر، باغ بیرونی کلانتر، حمام عمومی کلانتر، حمام اختصاصی کلانتر، مسجد کلانتر، بناهای اندرونی و متعلقات آن و نیز کوشک بیرونی کلانتر می باشد. که از این میان قسمتی از باغ اندرونی، قسمتی از ساختمان های اندرونی، حمام اختصاصی، بخشی از باغ بیرونی، کوشک بیرونی و مسجد کلانتر موجود می باشند و بازارچه و حمام عمومی به تمامی از بین رفته اند. که با بررسی در نقشه های تاریخی تبریز و مصاحبه با افراد مطلع محلی، مکان حمام عمومی و بازارچه شناسایی شده است. و همچنین مطالعاتی در باب باغ بیرونی و کوشک برجای مانده انجام شد. باغ بیرونی کلانتر، بخشی از باغ قدیمی است که در حال حاضر به صورت تفکیک شده در قسمت غربی باغ اولیه قرار دارد. این باغ همچون دیگر باغ های متاخر قاجاری تاثیراتی از طراحی باغ سازی اروپایی را با خود به همراه دارد. این نکته از نقاشی آبرنگی که از تصویر قاجاری باغ و عمارت برجای مانده به وضوح قابل درک است. کوشک بیرونی باغ در حال حاضر در قسمت شمال غربی باغ بیرونی جای دارد. این کوشک هر چند که در تطبیق با تصویر دوران قاجار متحمل الحاقات و دخل و تصرفاتی شده است، نسبتاً سالم باقی مانده است. کوشک کلانتر نیز همانند باغ کلانتر بی نصیب از تاثیرات معماری غربی نبوده و در بسیاری از قسمت های آن شاخصه های معماری اروپایی دیده می شود.

واژه های کلیدی: مجموعه، قاجار، کلانتر